

D Biuletyn

Wrz-Lut
10/2011

Monitoring
dyskryminacji LGBT
LGBT discrimination

Kampania Przeciw Homofobii

www.monitoring.kph.org.pl

Monitoringu Dyskryminacji Osób LGBT w Polsce

TĘCZOWE RODZINY W POLSCE – LESBIJKI, GEJE I ICH DZIECI

Ukazał się raport KPH pt. „Tęczowe rodziny w Polsce. Prawo a rodziny lesbijskie i gejowskie”.

Raport powstał na zakończenie drugiego roku projektu „Monitoring dyskryminacji osób LGBT w Polsce”. Jest to pierwsza publikacja w języku polskim, która w sposób kompleksowy omawia prawne i psychologiczne zagadnienia funkcjonowania rodzin tworzonych przez osoby bi- i homoseksualne, a zwłaszcza wychowywania dzieci przez rodziców o nieheteroseksualnej orientacji. Temat ten jest bardzo ważny, ponieważ dotyczy prawa każdego człowieka do życia rodzinnego. Do grupy prawnej KPH co roku wpływa ok. 60 zapytań dotyczących spraw z zakresu życia rodzinnego, tj. możliwości zawarcia związku partnerskiego, postępowań rozwodowych z orzekaniem o winie osoby homoseksualnej za rozpad małżeństwa, prób ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej z powodu homoseksualności rodzica, trudności z egzekwowaniem ustalonego przez sąd zakresu władzy rodzicielskiej, możliwości wspólnego wychowywania dziecka przez partnera/partnerkę biologicznego rodzica dziecka.

W Raporcie przedstawiono problematykę instytucji związków partnerskich, prawa do adopcji oraz prawa osób

homoseksualnych do wychowywania dzieci. Szczególną uwagę poświęcono analizie badań psychologicznych na temat zakładania rodzin, rodzicielstwa oraz rozwoju dzieci w związkach par jedнопłciowych. Przedstawione w Raporcie wyniki badań skutecznie rozwiewają szereg obaw dotyczących negatywnego wpływu orientacji nieheteroseksualnej na rozwój psychofizyczny dziecka.

Raport KPH dostarcza rzetelnych informacji na temat tęczy rodzin w Polsce, analizując istniejące badania w tym zakresie, praktykę prawną polskiego wymiaru sprawiedliwości oraz prawne rozwiązania funkcjonujące w krajach Unii Europejskiej. Raport dostępny na stronie: <http://monitoring.kph.org.pl/> lub zamów wydrukowaną wersję: gczarnecki@kph.org.pl. ■

Postępy w sprawie petycji złożonej do Parlamentu Europejskiego

KPH z powodzeniem zaprezentowało w Komitecie Petycji Parlamentu Europejskiego swoją petycję dotyczącą homofobicznych praktyk polskich urzędów stanu cywilnego.

Gdy polski obywatel chce zawrzeć związek małżeński w innym kraju wspólnotowym, on lub ona muszą powiedzieć w urzędzie stanu cywilnego z kim chcą wziąć ślub aby otrzymać zaświadczenie o niepozostawaniu w jakimkolwiek związku małżeńskim. Gdy okaże się że przyszły partner będzie tej samej płci, urząd stanu cywilnego

odmawia wydania niezbędnego zaświadczenia do wstąpienia w związek małżeński. 1 lutego 2011 roku KPH, reprezentowane przez Grega Czarnackiego, po raz drugi przedstawiło w PE swoją petycję mającą na celu zakończenie tych praktyk.

Petycja została jednogłośnie poparta przez członków Komitetu petycji (PETI) wielu z nich było wręcz zszokowanych takim postępowaniem europejskiej administracji państwowej. Polskie eurodeputowane Lidia Geinger de Oedenberg i Joanna Senyszyn (obie z ramienia SLD) zgodziły się z KPH że są to działania nie tylko ograniczające wolność swobodnego poruszania się polskich obywateli, ale również uniemożliwiające obywatelom z innych krajów małżeństwo z obywatelem polskim.

Po trzech latach lobbowania przez KPH kwestii zaświadczeń, problemem zajęła się Pełnomocniczka Rządu ds. Równego Traktowania – Elżbieta Radziszewska. Wysłała ona pismo do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, w którym zwraca uwagę na konieczność usunięcia z wniosków oraz zaświadczeń rubryki zawierającej danych partnera.

„Oczywiście jesteśmy bardzo zadowoleni, iż po tylu latach starań, pani Radziszewska postanowiła przeciwdziałać dyskryminacji osób homoseksualnych w tym zakresie. Nie możemy jednak oprzeć się wrażeniu, że decyzja ta może mieć związek ze zbliżającymi się wyborami i koniecznością zdobywania elektoratu przez Platformę Obywatelską” – mówi Czarnacki. ■

Minister Radziszewska o nauczycielkach lesbijkach

Pod koniec roku 2010 w wywiadzie dla tygodnika „Gość Niedzielny”, Elżbieta Radziszewska – Pełnomocniczka Rządu ds. Równego Traktowania zapytana przez dziennikarkę, czy zdeklarowana lesbijka nie dostając pracy w szkole katolickiej z uwagi na swoją orientację może pozwać szkołę do sądu za dyskryminację. Minister od równości odpowiedziała: „Oczywiście nie! Szkoły katolickie czy wyznaniowe mogą się kierować własnymi wartościami i zasadami, i mają prawo odmówić pracy takiej osobie.”

KPH zareagowała na słowa minister przypominając, że zgodnie z prawem unijnym w tym zakresie, zakazana jest jakakolwiek dyskryminacja w zatrudnieniu, a wyjątki od tej zasady muszą być interpretowane bardzo wąsko.

Wypowiedź Minister Radziszewskiej odbiła się szerokim echem nie tylko w Polsce, ale także w instytucjach Unii Europejskiej. Zapytana o opinię nt. wypowiedzi Minister Radziszewskiej, Viviane Reding, Wiceprzewodnicząca Komisji

Europejskiej, Komisarz ds. Sprawiedliwości, Praw Podstawowych i Obywatelstwa odpowiedziała, że „Dyrektywa 2000/78/WE zawiera ograniczony wyjątek dla organizacji religijnych od zasady niedyskryminacji w zatrudnieniu. Wyjątek ten nie może dotyczyć innych niż religia podstaw.” Komisarz podkreśliła, że odmowa zatrudnienia może nastąpić tylko ze względu na cechę nierozłącznie związaną z poprawnym wykonywaniem tej pracy i nie widzi żadnego związku pomiędzy orientacją seksualną nauczyciela a dopuszczalnym wyjątkiem w dyrektywie. ■

Konferencja „Równość i Sprawiedliwość praw osób LGBTI w XXI wieku”

Dwudniowa międzynarodowa konferencja „Equality and Justice - LGBTI Rights in the XXI Century” będzie zwieńczeniem prawie dwuletniego projektu prawniczego Equal-Jus, którego KPH jest partnerem. Konferencja odbędzie się we Florencji od 12 do 13 maja 2011 r.

Głównym tematem konferencji będzie europejski system ochrony praw człowieka, zwłaszcza ustawodawstwa antydyskryminacyjne Państw Członkowskich UE, chroniące przed nierównym traktowaniem z powodu orientacji seksualnej i tożsamości płciowej.

W programie konferencji przewidzianych jest m.in. szereg dyskusji tematycznych przeprowadzanych przez czołowych europejskich specjalistów z zakresu prawa antydyskryminacyjnego oraz prezentacje z zakresu praw osób LGBT w krajach europejskich. ■

Termin rejestracji: 27.04.2011.

Więcej informacji na www.equalityandjustice.eu

EQUALJUS

www.equal-jus.eu

PRECEDENSOWA SPRAWA KONTAKTÓW HOMOSEKSUALNEGO OJCA Z DZIEĆMI

W grudniu 2010 do prawników KPH zgłosił się mężczyzna, którego była żona chce pozbawić kontaktów z dziećmi. Jako powód podała wpływ jaki na małe dzieci miałoby wywierać przebywanie z ojcem, w szczególności ze względu na jego fakt zamieszkiwania z partnerem tej samej płci. Sąd wydał w sprawie postanowienie o zabezpieczeniu, w którym zapewnił ojcu kontakt z dziećmi, jednak 'bez obecności partnera'.

KPH uznając decyzję Sądu za dyskryminującą z powodu orientacji

seksualnej mężczyzny postanowiła przyłączyć się do sprawy, w trybie przewidzianym przez przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. Przepisy kpc umożliwiają działanie w sprawie w charakterze uczestnika za zgodą wnioskodawcy organizacjom, których działalność polega na przeciwdziałaniu dyskryminacji w sprawach dotyczących dyskryminacji.

Równolegle ojciec złożył zażalenie na postanowienie, które Sąd Okręgowy uwzględnił, uzasadniając, iż orientacja seksualna rodzica nie może mieć wpływu na jego kontak-

ty z dziećmi, a wszystkie działania Sądu wnioskujące w sferę życia prywatnego ojca i jego kontaktów intymnych stanowią naruszenie dóbr osobistych, są więc niedopuszczalne.

KPH w dalszym ciągu oczekuje na decyzję sądu w sprawie przyłączenia do postępowania. Ze względu na argumenty matki dzieci, która uważa, że orientacja seksualna ojca powinna przesądzać o kształcie jego kontaktów z dziećmi - powinien uwzględnić wniosek KPH. ■

Z gejami to dajmy sobie spokój, ale z lesbijkami, to chętnie bym popatrzył — Robert Węgrzyn poseł PO, odpowiadając na pytanie dotyczące legalizacji związków jedнопłciowych. 9.02.2011, Onet.pl

Jest to wprowadzanie do polskiego porządku prawnego jedнопłciowych małżeństw. W roku beatyfikacji Jana Pawła II nie należy robić takich prezentów Polakom. — Adam Hofman, rzecznik PIS, który niezgodnie z prawdą twierdził, iż zgoda Parlamentu na obowiązywanie Prawa prywatnego międzynarodowego, które nie zawiera definicji małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, stanowi przyzwolenie na zawieranie w Polsce małżeństw jedнопłciowych. 4.02.2011, rp.pl

W świecie głupiej. Dwóch gejów (skrót definicji: gej = bogaty pedał) funduje sobie noworodka płci męskiej, wszyscy poprawnie i politycznie pięją z zachwyty. Zgroza. — Marek Sieniawski, urzędnik i wiceprzewodniczący "S", w Biuletynie Informacyjnym NSZZ "Solidarność" w Urzędzie Miasta Poznania. 16.01.2011, gazeta.pl

Nie jestem za tym, żeby gejów, Żydów czy lewaków wysłać na Madagaskar, ale to nie znaczy, że mam ochotę poddać się terrorowi tych środowisk... — Paweł Kukiz, komentując swój udział w nacjonalistycznym Marszu Niepodległości. 12.11.2011, opole.gazeta.pl

Cytaty z monitoringu prasy od września 2010 do lutego 2011

UDANA INTERWENCJA KPH W SPRAWIE UBEZPIECZEŃ

KPH zajęło się sprawą klienta, któremu bank odmówił objęcia ubezpieczeniem partnera życiowego w ramach Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków w wariantcie rodzinnym.

W swoim stanowisku bank stwierdził, że oferta jest przygotowana dla partnerów rozumianych jako kobieta i mężczyzna, a w szczególności małżonków. Zgodnie z tzw. ogólnymi warunkami ubezpieczenia przygotowanymi przez bank, regulującymi zasady ubezpieczenia posiadaczy rachunku oraz ich osób bliskich, osobami bliskimi są współmałżonek, konkubent/konkubina, dzieci do 26. roku życia, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym. Bank odmówił objęcia ubezpieczeniem partnera klienta KPH tłumacząc, że ubezpieczenie to nie jest przewidziane dla konkubinatów homoseksualnych, ponieważ takie w nie funkcjonują w świetle prawa polskiego.

KPH podjęło w tej sprawie interwencję u Rzecznika Ubezpieczonych. KPH zwróciło uwagę, że brak jest podstaw

do przyjęcia, że oferta banku kierowana jest wyłącznie do heteroseksualnych konkubinatów. Jakkolwiek umowa ubezpieczenia na życie jest umową dobrowolną i zakres ochrony z niej wynikający może być kształtowany zgodnie z zasadą swobody umów, to jednak należy pamiętać, że zgodnie z art. 3531 kodeksu cywilnego treść lub cel tej umowy nie może się sprzeciwiać m. in. przepisom prawa. Zgodnie z art. 32 Konstytucji nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.

Dokonywanie rozróżnień pomiędzy konkubinatami heteroseksualnymi i homoseksualnymi jest niezgodne z konstytucyjną zasadą równości. Niestety w obowiązującej od 1 stycznia br. ustawie o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania brak jest zakazu dyskryminacji w dostępie do usług ze względu na orientację seksualną.

Po interwencji Rzecznika Ubezpieczonych, bank poinformował klienta KPH o uwzględnieniu złożonej przez niego reklamacji i objęciu ochroną partnera klienta z tytułu ubezpieczenia. Kwestia dyskryminacji osób LGBT w dziedzinie ubezpieczeń nie jest jednak nadal rozwiązana systemowo. KPH będzie monitorować kolejne przypadki tego typu i zgłaszać odpowiednim organom postulaty całościowego rozwiązania tej problematycznej kwestii. ■

Osoby trans w wojsku

KPH wraz z Fundacją Trans-fuzja przesłały interwencję do Ministra Obrony Narodowej pismo, w którym zwróciły uwagę na dyskryminujące osoby trans przepisy.

W swojej interwencji organizacje zwróciły uwagę, że przepisy Rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 czerwca 2004 w sprawie orzekania o zdolności do czynnej służby wojskowej oraz trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach wykluczają możliwość służby w wojsku przez osoby trans- i interseksualne.

W załączniku Nr 2 do ww. rozporządzenia, który stanowi wykaz chorób i ułomności przy ocenie zdolności fizycznej i psychicznej do czynnej służby wojskowej oraz do odbywania takiej służby poza granicami państwa – „transseksualizm i obojactwo” stanowią czynniki, które powodują przyznanie tzw. kategorii E, co oznacza trwałą i całkowitą niezdolność do czynnej służby wojskowej zarówno w czasie

pokoju, jak i w czasie mobilizacji oraz w czasie wojny.

Przewodniczący Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej w odpowiedzi na pismo organizacji wskazał, iż sytuacja psychiczna osób trans sankcjonuje ich nierówne traktowanie w dostępie do służby wojskowej. Przewodniczący stwierdził, iż wojsko jest ‘środowiskiem specyficznym’, a wskazane przepisy mają służyć ochronie osób transseksualnych.

KPH i Transfuzja zwróciły uwagę Pełnomocniczki Rządu ds. Równego Traktowania oraz Rzecznicze Praw Obywatelskich na dyskryminacyjny charakter przepisu rozporządzenia i brak chęci zmiany jego brzmienia przez urzędników MON. ■

Biuletyn
Monitoringu Dyskryminacji Osób LGBT w Polsce

Więcej informacji udzieli koordynator projektu:
Greg Czarnecki
tel.: +48 22 435 25 80
e-mail: gczarnecki@kph.org.pl

Wydawca:
Stowarzyszenie Kampania Przeciw Homofobii,
ul. Żelazna 68, Warszawa
tel.: +48 22 423 64 38
www.kph.org.pl

Skład i łamanie:
Bartek Matusiak, nongov.pl | STRONNICZWO

Zapraszamy na naszą stronę WWW:
www.monitoring.kph.org.pl